Lausunto Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarviosta ja palvelusopimuksesta vuosille 2027-2029

Kuntakehityslautakunta 23.09.2026 § 101

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus pyytää sopijakuntiensa lausuntoa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan 18.8.2026 tekemistä ja liitteinä olevista esityksistä:

-Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelusopimus 2027-2029, §91
-Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2031, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, §92

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus pyytää sopijakuntia toimittamaan Tuusulan kunnanhallitukselle osoitetut kirjalliset lausunnot talousarvio- ja palvelusopimusesityksistä viimeistään 30.9.2026 mennessä.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii yhteistoimintasopimuksessa sille osoitetuista sopijakuntien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä. Ympäristökeskus tuottaa palvelunsa ja viranomaistehtävät toimintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelut jakautuvat ympäristökeskuksen hallinnon, ympäristövalvonnan, ympäristönsuojelun, terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palveluyksiköille.

Kuntien maksuosuudet määräytyvät tuotteistettujen ja kuntakohtaisesti kohdennettujen palveluiden mukaisesti. Sopijakuntien lopulliset maksuosuudet määräytyvät tilinpäätösvaiheessa kuntakohtaisesti kohdennettujen palveluiden sekä maksuosuuksia kompensoivien maksutulojen perusteella.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen talousarvio 2027:

Hallinnon palveluyksikkö
Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset hallinnon palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 553 733 eur. Hallinnon kustannus on aikaisempaa noin 200 000 euroa pienempi johtuen budjettiteknisestä muutoksesta, kun myös ympäristövalvonnan ja ympäristönsuojelun tilojen vuokrakustannukset on siirretty palveluyksiköiden kustannuksiin terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon tapaan.

Ympäristövalvonnan palveluyksikkö
Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset ympäristövalvonnan palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 843 445 eur. Ympäristövalvonnan vuoden 2027 talousarvioon on budjetoitu erilaisia lupa- ja valvontamaksuja 231 000 euroa. Se on noin 45 000 euroa enemmän kuin vuonna 2026. Ympäristövalvonnan taksat päivitetään syksyllä, minkä arvioidaan nostavan tuloja. Lisäksi tuloarvio perustuu kolmen edellisen vuoden toteutuman keskiarvoon. Ympäristövalvonta ei voi itse vaikuttaa kovin paljon maksutulojen kertymiseen, sillä se riippuu saapuvista

lupahakemuksista ja ympäristölupien osalta myös myönnettyjen lupien lainvoimaiseksi tulosta.

Ympäristönsuojelun palveluyksikkö
Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset ympäristönsuojelun palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 794 525 eur, missä on noin 112 000 euron nousu johtuen vuokrakustannuksia koskevasta teknisestä muutoksesta. Osa ympäristönsuojelun palveluyksikön palveluista tuotetaan edellisvuosien tapaan ulkopuolisella hankerahoituksella, jota haetaan kansallisista ja kansainvälisistä rahoituslähteistä sekä yksityisilta rahoittajilta. Tuottoja on arvioitu 68 100 eur eli 23 656 eur edellisvuotta vähemmän johtuen päättyvistä hankkeista ja uusien, haettavien hankerahoitusten epävarmasta toteutumisesta.

Terveysvalvonnan palveluyksikkö
Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset terveysvalvonnan palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 1 132 863 eur, mikä on samalla tasolla kuin edellisvuonna. Ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarvioon on budjetoitu lupa- ja valvontapalveluista kertyviä maksutuloja terveysvalvonnan palveluyksikköön yhteensä 575 000 euroa. Terveysvalvonnassa maksutuloja kertyy lakisääteisen perusmaksun lisäksi erilaisista tarkastusmaksuista, joita syntyy sitä mukaa kun tarkastuksia tehdään. Taksaa korottamalla ja tarkastusten määrää kasvattamalla on mahdollista vaikuttaa kertyviin maksutuloihin. Taksa on tarkoitus tarkistaa vuoden 2027 alusta lähtien, mikä on otettu huomioon tuloarvioissa.

Eläinlääkintähuollon palveluyksikkö
Sopijakuntien yhteenlasketut yhteistoimintakorvaukset eläinlääkintähuollon palveluyksikölle vuonna 2027 ovat 904 414 euroa, mikä on 13 000 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Uuden eläinlääkintähuoltolain mukaisesti järjestetyt palvelut ovat nostaneet kunnalle tulevia maksutuloja, koska kunnan järjestämisvastuun ulkopuolisista toimenpiteistä veloitetaan kunnalle maksu. Mäntsälän eläinlääkintäpalveluja koskeva sopimus yliopiston kanssa ei myöskään nostanut kustannuksia.

Asiakaspalvelun palvelutaso ja kustannukset
Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen asiakkaille tuottamissa viranomaispalveluissa pyritään seuraaviin palvelutasoihin vuonna 2027:
- Ympäristönsuojeluviranomaisen säännöllinen valvonta on yhtenäistä
- Ympäristönsuojeluviranomaisen lupakäsittelyn tavoitteellinen käsittelyaika on 8 kuukautta.
- elintarvikevalvonnan kattavuus on 100 % ja terveydensuojelulain mukaisen valvonnan kattavuus 90 %.
- Ammattimaisen ja laajamittaisen toiminnan eläinsuojeluvalvonta on riskiperusteista ja suunnitelmallista.

Ympäristökeskuksen ympäristövalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon asiakaspalvelumaksut perustuvat taksoihin, jotka tarkistetaan tarvittaessa palveluiden omakustannusarvoa vastaavaksi. Taksankorotuksia valmistellaan vuodelle 2027.

Vesistökunnostus hankkeet
Talousarviossa on huomioitu valmisteilla oleva Mäntsälän järvien vesistökunnostushanke. Tarkoitus on, että aiemmin erillisinä hankkeina tehdyt Kilpijärven, Isojärven ja Hunttijärven hankkeet yhdistetään yhdeksi järvikunnostushankkeeksi, jossa toimenpiteitä voidaan tehdä eri järville pidempijänteisen suunnitelman ja tarpeiden mukaisesti.

Mäntsälän kunnan maksuosuudet
Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen maksuosuudet Mäntsälän kunnan osalta vuodelle 2027 nousevat yhteensä 620 687,28 eurooon (vuonna 2024 oli 561 357 euroa) - muutos + 59 150 euroa / + 10,6 %.

Keskeiset syyt maksuosuuden nousulle:

-ympäristökeskuksen vuokrakulujen kohdistus hallinnosta ympäristövalvonnan ja -suojelun palveluyksiköihin. Vuokrakulut kohdistetaan tällöin asukasluvun suhteessa nostaen Mäntsälän maksuosuutta. Vuokrankohdistuksen muutoksen takana on tavoite määritellä yksiköiden tuloutus vastaamaan aitoja menoja.

-Mäntsälään tehty työ viimeisen kolmen vuoden toteutuman pohjalta. Yksi keskeinen työ on ollut Mäntsälän ympäristönsuojelumääräysten päivitystyö, joka on nostanut Mäntsälään tehdyn työn määrää ja vaikuttaa talousarvion kustannuslaskentaan.

Sopijakuntien lopulliset maksuosuudet määräytyvät tilinpäätösvaiheessa kuntakohtaisesti kohdennettujen palveluiden sekä maksuosuuksia kompensoivien maksutulojen perusteella.

Valmistelija

kuntakehitysjohtaja Vesa Gummerus, vesa.gummerus(a)mantsala.fi

Esittelijä

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa

Päätösehdotus

Kuntakehityslautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus esittää lausuntonaan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarvioesityksestä ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2031 sekä palvelusopimuksesta vuosille 2027-2029 seuraavaa:

1. Mäntsälän kunta hyväksyy osaltaan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarvioesityksen ja palvelusopimuksen vuosille 2026-2028.
2. Mäntsälän kunta pitää Mäntsälän kustannusosuuden nousua liian suurena, joskin sille on esitetty talousarvioaineistossa riittävät perusteet. Mäntsälän kunta edellyttää, että ympäristövalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat todellisiin kustannuksiin ja taksankorotukset valmistellaan mahdollisimman pian. Tulojen lisäys vähentää sopijakuntien omaa maksuosuutta.
3. Mäntsälän kunta näkee hyvänä, että ympäristölupien käsittelyajalle on asetettu selkeä tavoite, ja että käsittelyaikoja seurataan osana tavoite-/talousraportointia.

4. Mäntsälän kunta pitää järvikunnostushankkeiden edistämistä tärkeänä ja hallinnollisesti hankkeiden yhdistäminen on järkevää.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Liite 1. Talous- ja toimintasuunnitelmaluonnos 2027-2031
Liite 2. Palvelusopimus

Kunnanhallitus 05.10.2026 § 177
271/00.04.01/2023

Valmistelija

Kuntakehitysjohtaja Gummerus Vesa, vesa.gummerus@mantsala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja Laurila Hannu

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää lausuntonaan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarvioesityksestä ja taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2031 sekä palvelusopimuksesta vuosille 2027-2029 seuraavaa:

1. Mäntsälän kunta hyväksyy osaltaan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuoden 2027 talousarvioesityksen ja palvelusopimuksen vuosille 2027-2029.

2. Mäntsälän kunta pitää Mäntsälän kustannusosuuden nousua liian suurena, joskin sille on esitetty talousarvioaineistossa riittävät perusteet. Mäntsälän kunta edellyttää, että ympäristövalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat todellisiin kustannuksiin ja taksankorotukset valmistellaan mahdollisimman pian. Tulojen lisäys vähentää sopijakuntien omaa maksuosuutta.

3. Mäntsälän kunta näkee hyvänä, että ympäristölupien käsittelyajalle on asetettu selkeä tavoite, ja että käsittelyaikoja seurataan osana tavoite-/talousraportointia.

4. Mäntsälän kunta pitää järvikunnostushankkeiden edistämistä tärkeänä ja hallinnollisesti hankkeiden yhdistäminen on järkevää.

Kuntakehityslautakunta	§ 101	23.09.2026
Kunnanhallitus	§ 177	05.10.2026

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Liite 1. Talous- ja toimintasuunnitelmaluonnos 2027 – 2031
Liite 2. Palvelusopimus

Otteen oikeaksi todistaa

06.10.2026

Esa Siikaluoma
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja Pöytäkirja viedään 08.10.2026 nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Tiedoksianto Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisesti, joka on lähetetty 06.10.2026.

MÄNTSÄLÄN KUNTA		OTE PÖYTÄKIRJASTA
Kuntakehityslautakunta	§ 101	23.09.2026
Kunnanhallitus	§ 177	05.10.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 177

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)